

Buugga Yoo'eel iyo Kaniisadda La'odikiya ee Adventist-ka Maalinta Toddobaad - Lambarka Soddon iyo Siddeed

Jeff Pippenger
2026-01-30

Lambarka Siddeed iyo Soddonaad

Imtixaanka Kibista Jannada wuxuu ahaa imtixaankii omega ee xernimada maalmaha Ciise, sidoo kalena wuxuu ahaa omega marka loo eego imtixaankii maannada ee lagu matalay alpha taariikhda axdiga Israa'iil qadiimka ah. Bilowgu wuxuu ahaa maanno; dhammaadkuna wuxuu ahaa Kibista Jannada. Omega had iyo jeer waa kan ugu weyn, sidaas darteed ka-tegidii ugu weynayd ee xertii ayaa Kafarna'um ku calaamadaysa inay tahay omega taariikhda Masiixa iyo imtixaanka xernimada.

Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Haddii nin doonayo inuu iga daba yimaado, naftiisa ha inkirto, iskutallaabtiisana ha qaato, oo ha i raaco. Waayo, ku alla kii doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa; laakiin ku alla kii naftiisa u lumiya aawaday, wuu heli doonaa. Waayo, maxaa nin taraya, hadduu dunida oo dhan helo, naftiisase waayo? Ama nin muxuu bixin doonaa beddelkii naftiisa? Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu ku iman doonaa ammaanta Aabbihiis isaga iyo malaa'igtiisa; markaas ayuu nin kasta ku abaalmarin doonaa shuqulladiisa sida ay yihiin. Runtii waxaan idinku leeyahay, Waxaa halkan taagan qaar aan dhimashada dhadhamin doonin ilaa ay arkaan Wiilka Aadanaha oo boqortooyadiisa ku imanaya. Matayos 16:24–28.

Kafarna'um waa imtixaanka omega. Imtixaanka Kafarna'um ka dhacay waa imtixaanka saliidda ee masaalka tobanka bikradood; kaas oo ka bilaabma qaylada habeenbadhka, kuna billaaba xilli ay ku jirto in bikradaha nacasyadu garwaaqsadaan inaanay saliid lahayn. Markaasay bilaabaan inay argagaxaan iyagoo ku soo dhowaanaya albaabka xidhmaya ee sharciga Axadda, sida lagu matalay dhibaataadii Kafarna'um ee Yooxanaa 6:66. Si nebiyad ahaan ah, iyagu waa “ceebooben.”

Bal eega, maalmo baa imanaya, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay, oo aan abaar ku soo diri doono dalka; ma ahaan doonto abaar kibis, mana ahaan doonto harraad biyo, laakiinse waxay ahaan doontaa maqlidda erayada Rabbiga. Oo waxay ka warwareegi doonaan bad ilaa bad, oo woqooyi ilaa bari ayay hore iyo dib u ordi doonaan si ay u doondoonaan erayga Rabbiga, laakiinse ma heli doonaan. Maalintaas gabdhaha quruxda badan iyo dhallinyaraduba harraad bay la taag damaan doonaan. Kuwii ku dhaarta dembiga Samaariya oo yidhaahda, Ilaahaaga, Daanow, waa nool yahay; oo yidhaahda, Jidka Bi'ir-shebacu waa nool yahay; xataa kuwaasu way dhici doonaan, oo mar dambena ma kici doonaan. Amos 8:11–14.

Imtixaanka omega ee Kafarna'um wuxuu astaan u yahay imtixaanka omega ee ka dambeeya imtixaankii aasaasiga ahaa ee 2024. Imtixaanka omega waa meesha aroosaddu lagu shaabadeeyo ka hor sharciga Axadda. Waa meesha kala-soociddu si weligeed ah loogu dhammeystiro, waayo

mar haddii ay daahir noqoto, shisheeyayaal (Quruumaha) mar dambe weligood Yerusaaalem ma dhex mari doonaan.

Rabbiguna sidoo kale wuxuu ka ciyi doonaa Siyoon, codkiisana wuxuu ka yeedhin doonaa Yerusaaalem; samooyinka iyo dhulkuna way gariiri doonaan; laakiinse Rabbigu wuxuu rajo u ahaan doonaa dadkiisa, oo wuxuu xoog u ahaan doonaa reer binu Israa’iil. Sidaasaad ku ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo deggan Siyoon, buurtayda quduuska ah; markaasaa Yerusaaalem quduus ahaan doontaa, oo shisheeyena mar dambe dhex mari maayaan.

Oo waxay ahaan doontaa maalintaas in buuruhu ay soo daadiyaan khamri cusub, oo kuruhuna ay caano la qulqulaan, oo webiyada Yahuudah oo dhammuna ay biyo la socdaan, oo ilna ay ka soo bixi doonto guriga Rabbiga, oo waxay waraabin doontaa dooxada Shittiim.

Masar waxay ahaan doontaa baabba’, Edomna wuxuu ahaan doonaa cidlo ba’an, dulmiga loo geystay carruurta Yahuudah aawadiis, maxaa yeelay dhiig aan eed lahayn ayay ku daadiyeen dalkooda. Laakiin Yahuudah weligeed bay degganaan doontaa, Yerusaaalemna qarni ilaa qarni. Waayo, waxaan nadiifin doonaa dhiiggooda aanan nadiifin; waayo, Rabbigu wuxuu deggan yahay Siyoon. Yoo’eel 3:16–21.

Yerusaaalem waxaa laga nadiifiyaa dembiga intii lagu jiro dhaq-dhaqaaqyada ugu dambeeya ee xukunka baarista, taas oo ku jirta Sekaryaah cutubka saddexaad, meesha dharkii cadcadaa ee linenka ahaa ee reer Filadelfiya lagu siiyo Yashuuca si uu ugu beddelo dharkii wasakhaysnaa ee reer La’odikiya. “Markaasaa Yerusaaalem quduus ahaan doontaa, oo shisheeyena mar dambe kama dhex mari doonaan,” waayo sarreenkii ayaa laga kala soocay haramaha oo loo ururiyey sidii qurbaan midhaha ugu horreeya. Tani waxay dhacdaa imtixaanka omega, waxayna dhacdaa marka daaqadaha samada la furo, oo Ciise ku tuuro jawharadaha sanduuqa oo uu dunida ku yidhaahdo, “kaalaya oo arka.” “Kaalaya oo arka” calanka boqortooyadayda, aroosaddayda, qurbaan bixintayda reer Laawi sidii waayihii hore. “Kaalaya oo arka” macbudkayga, sanduuqayga ay ka buuxaan jawharado—mid kasta oo loo diyaariyey inuu qayb ka noqdo taajka boqortooyada ammaanta.

Imtixaanka aasaasiga ah ee alfa ee 2024 wuxuu horseedaa imtixaanka omega ee macbudka. Imtixaanka omega wuxuu dhacaa marka daaqadaha samadu furmaan, taas oo ah marka aroosaddu isdiyaariso. Bikradaha nacasyada ah iyo farriintooda roobka dambe ee beenta ah ee nabad iyo ammaan waxaa daaqadaha furan ka afuufa dabaysha, waayo farriinta taariikhdan waa farriinta dabaysha bari. Farriintu waa dabayshii kululayd ee Ishacyaah oo la joojiyo maalinta dabaysha bari; waa afartii dabaylood ee Yooxanaa oo la xannibo inta lagu jiro wakhtiga shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afar kun.

“Mala’iguhu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo loo metelay faras cadhooday oo doonaya inuu iska siidaayo oo ku yaaco oogada dhulka oo dhan, isagoo jidkiisa ku sida halaag iyo dhimasho.

“Miyaynu ku seexannaa xadka ugu dhow ee dunida weligeed ah? Miyaynu ahaan doonnaa kuwo caajis ah, qabow, oo dhintay? Oh, bal in kaniisadahayaga lagu arki lahaa Ruuxa iyo neefta Ilaah oo lagu afuufay dadkiisa, si ay cagahooda ugu istaagaan oo ay u noolaadaan.”

Manuscript Releases, volume 20, 217.

Kuwa diida farriintaas dabaysha bari ee Islaamka, dabayshu daaqadda ayay ka tuurtaa—taas oo ah isla astaanta fallaagadooda. Qashinka qaladka ayaa weligiis ku dheggaan kooxda nacasyada ah ee aan saliidda lahayn. Efrayim mar kale sanamyadiisii ayuu ku midoobay. Waxay diideen kororka aqoonta wakhtiga shaabadaynta, iyo xidhiidhkeeda la leh Islaamka hoogga saddexaad. Ilaah wuxuu ammaanta farriintooda roobka dambe ee been-abuurka ah u rogi doonaa “ceeb.”

Dadkaygu aqoonla’aan bay u baabba’een; maxaa yeelay, adigu aqoontii waad diidday, anna waan ku diidi doonaa, si aadan ii ahaan wadaad; oo maadaama aad illowday sharcigii Ilaahaaga, anna carruurtaadana waan illoobi doonaa.

Siday u bateen, ayay igu sii dembaabeen; sidaas daraaddeed ammaantoodii waxaan u beddeli doonaa ceeb. Waxay cunaan dembiga dadkayga, oo qalbigoodana waxay saaraan xumaantooda. Oo waxay ahaan doontaa sida dadka, sida wadaadka; oo waxaan iyaga ugu ciqaabi doonaa jidadkooda, oo waxaan uga abaalmarin doonaa falimahooda. Waayo, way cuni doonaan, laakiinse ma dhergi doonaan; way sinaysan doonaan, laakiinse ma ay badnaan doonaan; maxaa yeelay, way ka tageen inay Rabbiga dhegaystaan. Sinaysi iyo khamri iyo khamri cusubba qalbiga way ka qaadaan. Dadkaygu waxay talo ka doondoonaan sanamyadooda alwaaxda ah, oo ushihooduna wax bay u sheegtaa; waayo, ruuxa sinaysigu wuu habaabiyey, oo way ka sinaysteen Ilaahoodii hoostiisa. Waxay allabaryo ku bixiyaan buuraha dushooda, oo waxay foomo ku gubaan kuraha korkooda, geedaha qudaaradda ah iyo kuwa qoryaha leh iyo geedaha weynba hoostooda, maxaa yeelay hadhkoodu waa wanaagsan yahay; sidaas daraaddeed gabdhihinna way sinaysan doonaan, naagihinnuna way sinoobi doonaan. Anigu gabdhihinna ma ciqaabi doono markay sinaystaan, ama naagihinna markay sinoobaan; waayo, iyaga qudhoodu waxay gooni ula baxaan dhillooyin, oo waxay allabaryo la bixiyaan kuwa sinada ku jira; sidaas daraaddeed dadka aan waxgaradka lahaynu way dhici doonaan.

In kastoo aad tahay Israa’iil oo sino samayso, haddana Yahuudah yuusan dembaabin; oo ha imanina Gilgaal, hana u kicina Beyt-Aawen, hana ku dhaaranina, Rabbigu waa nool yahay. Waayo, Israa’iil dib bay u simbiirixataa sida qaalin dib-u-noqosho leh; hadda Rabbigu wuxuu iyaga u daajin doonaa sida wan meel bannaan oo weyn ku jirta.

Efrayim wuxuu ku xidhmay sanamyada; iska daaya isaga.

Cabitaankoodu waa qadhaadhay; waxay si joogto ah u galeen sino; taliyayaasheeduna ceeb bay ku jecel yihiin, “Bixiya.” Dabayshu baalalkeeda ayay ku xidhay, oo allabaryadooda aawadood ayay u ceeboobi doonaan. Hoosheeca 4:6–19.

Qashinka la fogeeyey waa labadaas bikradood ee nacasyada ah iyo caqiidooyinkooda qalloocan ee ay ku xidhan yihiin. Innagu waxa aynu nahay waxa aynu cunno; iyaguse waxay diideen farriintii dabaysha bari, taas beddelkeedana waxay doorteen beenta dabadeeda la timaadda marin-habaabin xoog leh, oo waxay ku midoobeen farriintooda roobka dambe ee nabad iyo ammaan been-abuur ah. Khamriga cusub ee Yoo’eel afalkooda waa laga gooyey, isla meesha uu Yeremyaah ka noqdo afkii Ilaah.

“Marka dadku runta diidaan, waxay diidaan Qoraaga runtaas. Markay ku tuntana sharciga Ilaah, waxay inkiraan amarka iyo awoodda Sharci-Bixiyaha. Sida ay u fududahay in sanam laga sameeyo caqiidooyin iyo aragtiyo been ah, ayay u fududahay in sanam laga sameeyo alwaax ama dhagax. Markuu sifooyinka Ilaah si qaldan u matalo, Shaydaanku wuxuu dadka u horseedaa inay Ilaah ku gartaan dabeecad been ah. Dad badan dhexdooda, sanam falsafadeed ayaa carshiga loo saaray meeshi Yahuweh; halka Ilaaha nool, sida loogu muujiyey Eraygiisa, Masiixa dhexdiisa, iyo shuqullada abuurista, ay in yar oo keliya caabudaan. Kumanyaal ayaa dabeecadda ilaah ka dhigta, iyagoo isla mar ahaantaana diidaya Ilaaha dabeecadda. Inkasta oo ay qaab kale leedahay, sanamcaabudiddu maanta waxay dunida Masiixiyiinta uga jirtaa si la mid ah sida ay uga jirtay Israa’iilkii hore waagii Eliyaah. Ilaaha rag badan oo sheegta inay caqli leeyihiin, iyo ka faylasuufyo, gabayaaal, siyaasiyiin, suxufiyiin—ilaaha bulshooyinka xarrago iyo moodada leh, iyo jaamacado iyo kulliyado badan, xataa qaar ka mid ah machadyada fiqiga—wax yar oo ka wanaagsan Bacal, ilaahii qorraxda ee Foyniiqiya, ma aha.” The Great Controversy, 583.

Markii la kala saarayo kuwa runta ah iyo kuwa beenta ah ee ku jira riyadii Miller, dabayshu waxay dibadda u qaaddaa bikradaha beenta ah, halka Rabbiguna uu shaabadeeyo aroosaddiisa inta lagu jiro imtixaanka gudaha ee omega ee daaqadda furan.

Bal eega, waxaan soo dirayaa rasuulkayga, oo jidka hortayda ayuu diyaarin doonaa; oo Rabbiga aad doondoonaaysaan si kedis ah ayuu macbudkiisa u iman doonaa, kaasoo ah rasuulka axdiga oo aad ku faraxdaan; bal eega, wuu iman doonaa, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Laakiin bal yaa adkaysan kara maalinta imaatinkiisa? Oo bal yaa istaagi kara markuu muuqdo? Waayo, isagu waa sida dabka wax safeeya, oo kale sida saabuunta kuwa dharka caddeeya. Oo isagu wuxuu u fadhiisan doonaa sida mid lacagta safeeya oo daahiriya; oo wuxuu daahirin doonaa wiilashii Laawi, oo wuxuu u miiri doonaa sida dahab iyo lacag, si ay Rabbiga ugu bixiyaan qurbaan xaqnimo ku jiro. Markaasaa qurbaanka Yahuudah iyo Yerusaaalem Rabbiga u macaanaan doona, sidii waagii hore, iyo sidii sannadihii hore. Malaakii 3:1–4.

Wiilashii reer Laawi waa carruurtii reer Laawi ee daacadda ku ahaa imtixaankii sanamka bahalka ee Haaruun, dabadeedna mar kale ku sugnaaday daacadnimada imtixaankii sanamka bahalka ee Yerobocaam. Iyagu waa kuwa ka gudba imtixaanka sanamka bahalka, kaas oo ah imtixaanka lagu go’aamiyo masiirkooda weligeed ah, waana imtixaanka ay khasab ku tahay inay ka gudbaan—ka hor intaan nala shaabadayn.

“Rabbigu si cad buu ii tusay in sanamka bahalka la samayn doono ka hor intaan albaabka nimcadu xidhmin; waayo, taasuu waxay ahaan doontaa imtixaanka weyn ee dadka Ilaah, kaas oo lagu go’aamin doono masiirkooda weligeed ah.

“Tanu waa imtixaanka ay tahay in dadka Ilaah ay maraan ka hor intaan la shaabadayn. Kuwa kulligood oo daacadnimadooda Ilaah ku caddeeya iyagoo xajisanaya sharcigiisa, oo diidaya inay aqbalaan sabti been-abuur ah, waxay hoos geli doonaan calanka Rabbiga Ilaah ah ee Yehowah, oo waxay heli doonaan shaabadda Ilaaha nool. Kuwase ka tanaasula runta ka timid jannada oo aqbala sabtida Axadda, waxay heli doonaan calaamadda bahalka” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 976.

Imtixaanka sawirka bahalka waa imtixaanka ka hor imtixaanka calaamadda bahalka ee xeerka Axadda, waana in laga gudbaa ka hor intaan albaabku xidhmin.

Waa imtixaanka daahiriya kuwa xaqa ah isla markaana kala saara kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahayn. Waa imtixaankii lagu ogaaday in Daanyeel, Shadrakh, Meeshaakh iyo Cabednego ay muuqaal ahaan ka qurux badnaayeen oo ka buurburnaayeen kuwii cunay cuntadii Baabuloon. Koox baa cuntay kibistii Jannada, kooxdii kalena kibistii Baabuloon. Waa imtixaanka kibista ee sunagogga Kafarna'um.

Dibadda, wakhtiga imtixaanka ee aynu hadda ku jirno waa imtixaanka sanamka bahalka, kaas oo ah isu-tagga kaniisadda iyo dawladda ee gudaha Maraykanka. Wakhtiga imtixaanka ee gudaha ah ee la barbar dhigayana wuxuu tilmaamayaa nooc bikrado ah oo muujiya sawirka aadannimada, iyo nooc kale oo bikrado ah oo muujiya sawirka Ilaahnimada oo la midoobay aadannimada. Ka dib markii Malaakii aqoonsado sifaynta iyo nadiifinta reer Laawi, Ilaah wuxuu soo jeedinayaa imtixaan.

Oo waxaan idiinku soo dhowaan doonaa xukun; oo waxaan markhaati degdeg ah ku noqon doonaa saaxiriinta, iyo sinaystayaasha, iyo kuwa dhaarta beenta ah ku dhaarta, iyo kuwa dulma kii mushaharka loo shaqaystay mushaharkiisa, carmalka, iyo agoonta, iyo kuwa qalaadka xaqiisa ka leexiya, oo aan aniga iga cabsanayn, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.

Waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga, mana beddelo; sidaas daraaddeed idinku, wiilasha Yacquubow, laydinma baabbi' iyo. Malaakii 3:5, 6.

Imtixaanka ugu horreeya waa in Ilaah laga cabsado, oo kooxda ku dhacday tijaabadii Malaa'igta Axdiga waxaa markaas lagula hadlaa shan xukun oo cambaarayn ah, mid kastaana wuxuu u dhigmaa mid ka mid ah bikradaha nacasyada ah ee la jaanqaadaya ahaanshaha hooggan, murugaysan, miskiin, indha la', qaawan; shan sifo oo nebiyadeed oo loogu talagalay shan bikradood oo nacasyo ah, kuwaas oo lagu soo koobay weedha "oo aniga ima cabsataan." Kuwanu waa kuwii ku dhacay imtixaankii aasaasiga ahaa ee ugu horreeyey ee alfa. Waxay ku dhaceen maxaa yeelay ma ay garan in Ilaah weligiis isma beddelo. Kuwanu waa kuwii ku dhacay imtixaankii aasaasiga ahaa ee dibadda ee alfa ee 2024.

"Waxaa jira casharro laga baranayo taariikhdiis hore; oo fiiro gaar ah ayaa loo jeedinayaa kuwan, si ay dhammaantood u fahmaan in Ilaah maanta u shaqeeyo isla dariiqyadiis uu weligiis ku shaqayn jiray. Gacantiisa waxaa lagu arkaa shuqulkiisa iyo quruumaha dhexdooda hadda, si la mid ah sida ay had iyo jeer u muuqatay tan iyo markii injiilka markii ugu horraysay loogu dhawaaqay Aadan Ceeden dhexdeeda.

"Waxa jira waqtiyo ah meelo rogmad ah oo taariikhda quruumaha iyo tan kaniisadda ah. Maamulidda Ilaah gudaheeda, marka qalalaasayaashan kala duwan ay yimaadaan, iftiinka waqtigaas ku habboon waa la bixiyaa. Haddii la aqbalo, horumar ruuxi ah baa jira; haddii la diido, dibu-dhac ruuxi ah iyo burbur baa ka daba yimaada. Rabbigu Eraygiisa dhexdiisa ayuu ku muujiyey hawsha weerarka leh ee injiilka sidii hore loogu fuliyey, iyo sida loo fulin doono mustaqbalka, ilaa iyo isku-dhaca ugu dambeeya, marka awoodaha Shaydaanku sameyn doonaan dhaqdhaqaaqoodii ugu dambeeyey ee yaabka lahaa." Bible Echo, August 26, 1895.

Reer La'odikiya ma arkaan in sida Ilaah dadka ula macaamilo ay weligeed isku mid tahay. Haddii iftiinka ama saliidda la helo, barako baa jirta; haddii kalese, waxaa dhacaya burbur iyo halaag.

“Waayihii hore Rabbiga Ilaaha samadu wuxuu sirihisa u muujin jiray nebiyadiisa. Waxa jooga iyo waxa iman doona si isku mid ah ayay isaga ugu caddaan yihiin. Codka Ilaah wuxuu ka yeedhaa qarniyada oo dhan, isagoo u sheegaya aadanaha waxa dhici doona. Boqorro iyo amiirro waxay qabtaan meelahoodii wakhtigii loo qoondeeyey. Waxay u malaynayaan inay fulinayaan ujeedooyinkooda, laakiinse dhab ahaantii waxay rumoobayaan eraygii Ilaah ku hadlay.”

“Bawlos wuxuu caddeynayaa in diiwaannada la macaamilkii Ilaah ee aadanaha waagii hore ‘loo qoray waanadeenna, innagoo ah kuwa ay dhammaadka dunidu ku yimaadeen.’ Taariikhda Daanyeelna waxaa naloo siiyey waanadeenna. ‘Sirta Rabbigu waxay la jirtaa kuwa isaga ka cabsada.’ Ilaaha Daanyeel weli wuu nool yahay oo wuu taliyaa. Isagu samada kama xidhin dadkiisa. Sidii ay ahayd xilligii Yuhuudda, ayay sidaas oo kale tahay xilligan; Ilaah wuxuu sirihisa u muujiyaa addoommadiisa nebiyada.”

Rasuul Butros wuxuu leeyahay: “Waxaannu kaloo haynaa erayga sii sheegidda oo aad u sii huba badan; waana wax aad si wanaagsan u samaysaan inaad dhegaysataan, sida iftiin ka ifaya meel gudcur ah, ilaa waagu ka baryo oo xiddigta subaxduna ay qalbiyadiinna ka soo baxdo; idinkoo tan ugu horrayn og, in aan wax sii sheegid Qorniinka ku jirta aanay lahayn fasiraad gaar ahaaneed. Waayo, sii sheegiddu waagii hore kuma iman doonista dadka; laakiin niman quduus ah oo xagga Ilaah ka yimid ayaa ku hadlay iyagoo Ruuxa Quduuska ahu dhaqaajinayo.”

Kuwa aan rumaysanayn oo aan cibaado lahayn ma gartaan muhiimadda calaamadaha wakhtiyada, kuwaas oo lagu sii sheegay erayga nebiyadeed. Jaahilnimo awgeed way diidi karaan inay aqbalaan diiwaanka waxyiga ku qoran. Laakiin marka Masiixiyiin magac-u-yaal ahi ay si jees-jees ah uga hadlaan hababka iyo qalabka uu adeegsanayo kan weyn ee AHAYGU si uu u muujiyo qasdiyadiisa, waxay isu muujiyaan inay jaahil ka yihiin Qorniinka iyo xoogga Ilaah labadaba. Abuuruhu si dhab ah buu u garanayaa waxyaalaha uu ku leeyahay inuu kula macaamilo dabeecadda aadanaha. Wuxuu garanayaa hababka la adeegsanayo si loo helo natiijooyinka la doonayo.

“Hadalka dadku wuu fashilmaa. Kii sheegashooyinka dadka ka dhigta tiirsanaantiisa, xaq buu u leeyahay inuu gariiro; waayo, maalin ayuu noqon doonaa sida markab burburay. Erayga Ilaah waa aan khaldami karin, wuuna sii waarayaa weligiis. Masiixu wuxuu ku dhawaaqayaa, ‘Runtii waxaan idinku leeyahay, Ilaa samada iyo dhulku ay gudbaan, xaraf yar ama dhibic yar midna sinaba ugama gudbi doonto sharciga, ilaa wax walba ay wada rumoobaan.’ Erayga Ilaah wuu sii jiri doonaa ilaa dhammaan qarniyada aan joogsiga lahayn ee daa’imnimada.” Youth Instructor, December 1, 1903.

Ilaah weligiis isma beddelo, oo wuxuu u shaqeeyaa isla habraacyadii uu had iyo jeer ku shaqayn jiray.

“Shaqada Ilaah ee dhulka ka socota waxay, qarniba qarniga ka dambeeya, muujisaa isu-egaan aad u muuqata dib-u-habayn kasta oo weyn ama dhaqdhaqaaq kasta oo diini ah. Mabaadi’da uu

Ilaah dadka ula macaamilo mar walba waa isku mid. Dhaqdhaqaaqyada waaweyn ee wakhtigan jira waxay leeyihiin wax u dhigma kuwii waayihii hore, waayo-aragnimada kiniisadduna ee qarniyadii hore waxay xambaarsan tahay casharro qiimo weyn ugu fadhiya wakhtigeenna.” The Great Controversy, 343.

Aayadaha afarta ah ee ugu horreeya ee cutubka saddexaad ee Malaakii waxay aqoonsanayaan rasuulka jidka u sii diyaariya Rasuulka Axdiga, iyo sifaynta iyo daahirinta reer Laawi. Dabadeedna Rabbigu wuxuu ku dhawaaqaa xukun ka dhan ah La’odikiya, isagoo caddeynaya inayan Ilaah ka cabsanayn, taasoo micneheedu yahay inay ku fashilmeen imtixaankii aasaasiga ahaa ee alfa ee malaa’igta saddexaad. Cabsi la’aantoodu waxay ka dhigan tahay diidmo ula kac ah oo aqoonta ah, macnaha aqoonta ay diidayaanna waa aqbalidda taariikhda rasuulka jidka diyaariya iyo Rasuulka Rabbaaniga ah ee ka dambeeya. Nebiyadu dhammaantood waxay tilmaamaan maalmaha ugu dambeeya, mana jiri lahayn sabab loo aqoonsado dhaqdhaqaaq dib-u-habayn been-abuur ah, haddii aanu jirin mid dhab ah.

“Laakiin Shaydaan ma uusan fadhiyin isagoo aan waxba qaban. Haddaba wuxuu isku dayay wixii uu ku dadaalay dhaqdhaqaaq kasta oo dib-u-habayn ah oo kale—inuu dadka khiyaaneeyo oo baabbi’iyo isaga oo ku soo gudbinaya wax been-abuur ah oo lagu beddelay shaqadii runta ahayd. Sida ay qarnigii koowaad ee kiniisadda Masiixiga uga jireen Masiixyo been ah, sidaas oo kalena qarnigii lix iyo tobnaad waxaa ka soo baxay nebiyo been ah.” The Great Controversy, 186.

Macnaha lixda aayadood ee ugu horreeya ee Malaakii saddex waa sifaynta iyo daahirinta reer Laawi ee dhaqdhaqaaqa dib-u-habaynta ee boqol iyo afar iyo afartan kun. Mustaqbalka Ameerika waxa uu noqon doonaa ama isla dhaqdhaqaaqaas, ama mid ka mid ah kuwa badan oo been-abuur ah. Markaasaa Malaaki wuxuu leeyahay:

Tan iyo wakhtigii awowayaashiin ayaad ka leexateen qaynuunnadayda, mana aad dhawrin. Ii soo noqda, anna waan idiin soo noqon doonaa, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Malaakii 3:7.

Caasinimada sii kordhaysa ee afarta jiil ku baahsan waa hordhaca iyo gogol-dhigga kitaabka Yoo’eel, Malaki halkan wuxuu tilmaamayaa isla caasinimadaas sii kordhaysa markuu leeyahay, “xataa tan iyo wakhtigii awowayaashiin waad iga leexateen.” Tan iyo 1863, oo ah wakhtigii awowayaashii jiilkii koowaad ee caasinimada, si isa soo taraysa ayay uga sii durkeen oo uga sii durkeen Ilaah. Ku dhawaaqidida ka dhanka ah dembigooda joogtada ah waxaa jilciya yeedhidda La’odikiya oo codad murugo leh ku ballanqaadaysa in hadday soo noqon lahaayeen oo keliya, Ilaahna uu iyaga u soo noqon lahaa.

Laakiin idinku waxaad tidhaahdeen, Maxaynu ku soo noqonaynaa? Miyuu nin Ilaah dhici karaa? Habase yeeshee waad i dhacdeen. Laakiin idinku waxaad tidhaahdaan, Maxaannu kugu dhacnay? Tobnaadyada iyo qurbaannada ayaad igu dhacdeen. Inkaar baad ku habaaran tihiin, waayo, waad i dhacdeen, idinkan quruuntan oo dhan.

Tobankiinna oo dhan ku keena bakhaarka, si ay cunto ugu jirto gurigayga; oo hadda arrinkan igu tijaabiya, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay, bal eega inaanan idiin furi doonin

daaqadaha samada, oo aan idiinku shubi doonin barako, tan iyo inta aan meel lagu wada qaado jirin.

Aniguna waxaan idiin canaan doonaa kan wax baabbi'iyaa aawadiin, oo isagu ma baabbi'in doono midhaha dhulkiinna; geedka canabkiinnuna midhihiisa kuma soo daadin doono beerta intaan wakhtigiisii la gaadhin, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Oo quruumaha oo dhammuna idinku waxay idiin yeedhi doonaan kuwa barakaysan, waayo, waxaad ahaan doontaan dal laga farxo, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Malaakii 3:5–12.

Imtixaanka dibadda ee aasaaska ah ee alfa ee sannadka 2024 waxa ku xiga imtixaanka gudaha ee ugu sarreeya ee sannadka 2026. Imtixaankaas ugu sarreeya wuxuu dhacaa marka daaqadaha samadu furmaan, waxaana jira saddex meelood oo daaqadahaas furan lagu aqoonsaday marka lagu jiro macnaha guud ee kaniisadda guulaysata: Malaakii 3, riyadii Miller, iyo Muujintii 19. Malaakii waa alfa, riyadii Miller waa dhexda, Muujintuna waa omega. Imtixaanka waxaa lagu muujiyey Masiixa, isagoo ah ninka burushka wasakhda sita, oo dahabka ku tuuraya sanduuqa. Dahabkaas waa laba shayba mar keliya: runo si qumman loogu habeeyey kala dambayntooda, iyo kuwa hadhay. Bakhaarku waa meesha cuntada lagu ururiyo laguna qaybiyo. Sida imtixaankii maannada, imtixaankii Kafarna'um, iyo Kibistii Samada—"cunto" ayaa ah mawduuca.

"Hilibka" waa saliidda ku jirta masaalka bikradaha, waxayna matalaysaa dabeecadda, Ruuxa Quduuska ah, iyo farriinta nebinnimada ee Ruuxa Quduuska ah gelisa quluubta iyo maskaxda kuwa kobciya dabeecadda Masiixa. "Hilibka" waa "khamriga cusub" ee Yoo'eel oo laga gooyay kuwa sakhraamiinta ah ee reer Efrayim. Si aad uga gudubto imtixaanka gudaha ee macbudka capstone-ka ee malaa'igta labaad, waa inaad ka soo gudubtay imtixaankii aasaaska dibadda ee alfa-da koowaad. Haddii aadan aqbalin aasaaska, kama mid noqon kartid macbudka lagu dul taagay aasaaska; laakiin haddii aadan ka mid ahayn tirada kuwii ka gudbay imtixaankaas aasaasiga ah, waxaad gurigaaga ruuxiga ah ee been-abuurka ah ka dhisi doontaa ciid dusheeda. Yooxanaa wuxuu gurigaas ruuxiga ah ee been-abuurka ah ugu yeedhaa, "sunagogga Shayddaanka," Yeremyaahna, "shirka kuwa jeesjeesa."

Keenna dhammaan meeltobnaadyada iyo qurbaannada bakhaarka waa imtixaanka gudaha ee meesha shaabadda lagu daabaco. Ninkii burushka wasakhda watay wuxuu dadka hadhay ee Ilaah ku tuuray naxashkii la weyneeyey, isagoo sidaas samaynaya wuxuu sawir ka bixinayey shaqada keenista dhammaan meeltobnaadyada bakhaarka. Reer Laawi waa qurbaanka kor loo qaado marka uu barako kaga shubo daaqadaha samada. Jawharadaha ninka burushka wasakhda wata waa dadka hadhay ee isaga u ah, oo Ishacyaah cutubka lixaad dadkaas hadhay waxaa lagu aqoonsaday inay yihiin meeltobnaad.

Markaasaan idhi, Sayidow, ilaa goormaa? Oo isna wuxuu ku jawaabay, Ilaa magaaloooyinku ay baabba'aan iyagoo aan lahayn deggane, iyo guryuhu iyagoo aan nin lahayn, dalkuna uu gebi ahaanba cidla noqdo, Oo Rabbiguna dadka meel fog ka fogeeyo, oo dalku dhexdiisa ay ka dhacdo dayac weyn. Laakiinse weli waxaa ku jiri doona toban meelood meel, oo haddana way soo noqon doontaa, oo waa la baabbi'in doonaa; sida geedka teilka ah iyo sida geedka qudka ah, kuwaas oo walaxdoodu ku jirto markii ay caleemahooda daadiyaan; sidaas oo kale farcanka quduuska ahi wuxuu ahaan doonaa walaxda ku hadhay. Ishacyaah 6:11–13.

Rabbigu wuxuu su'aasha ah "ilaa goorma" ku aqoonsanayaa markhaatiyo badan inay tilmaamayso sharciga Axadda, oo aayadda saddexaad ee Ishacyaah lix malaa'iguhu waxay ku dhawaaqayaan, "Quduus, quduus, quduus waxaa ah Rabbiga ciidammada, dhulka oo dhammuna wuxuu ka buuxaa ammaantiisa." Walaashii White arrintan waxay la xiriirisaa malaa'igta xoogga badan ee Muujintii siddeed iyo tobnaad.

"Sida ay [malaa'igta] u arkaan mustaqbalka, marka dhulka oo dhammu ka buuxsami doono ammaantiisa, heesta guusha leh ee ammaantu waxay midba midka kale uga dhawaaqdaa luuq macaan leh, 'Quduus, quduus, quduus, waa Rabbiga Ciidammada.' Waxay si buuxda ugu qanacsan yihiin inay Ilaah ammaanaan; oo joogitaankiisa, hoosta dhoolla-caddayntiisa oggolaanshaha leh, wax kale kama ay doonayaan. Iyagoo xambaarsan ekaantiisa, gudanaya adeeggiisa oo caabudaya isaga, hammigooda ugu sarreeya si buuxda ayaa loo gaadhay." Review and Herald, December 22, 1896.

Ishacyaah lix wuxuu tilmaamayaa 9/11, markaas oo dhulku ku iftiimay ammaanta codkii kowaad ee labada cod ee Muujintii siddeed iyo tobnaad. Markii Ishacyaah weyddiiyey, "ilaa goormee," taariikhda cutubka waxaa lagu aqoonsanayaa inay tahay muddada ka bilaabmaysa 9/11 ilaa sharciga Axadda, halkaas oo codka labaad yimaado. Ishacyaah wuxuu inoo sheegayaa in xilliga sharciga Axadda ay jiri doonto hadhayaal—kuwaas oo ah toban meelood meel. Hadhayaasha waxay dhexda ku leeyihiin walax—saliid ku jirta weelashooda.

Laakiin weli dhexdeeda waxaa ku jiri doona meeltobnaad [toban-meelood meel], oo way soo noqon doontaa, oo waa la cuni doonaa; sida geedka teilka ah iyo sida geedka oak-ga ah, kuwaas oo nuxurkoodu ku jiro dhexdooda marka ay caleemahooda daadiyaan; sidaas oo kale farcanka quduuska ah ayaa ahaan doona nuxurkeeda. Ishacyaah 6:13.

"Kii tobnaad" waa kuwa "soo noqday" iyagoo ka jawaabay baaqii Malaakii iyo sidoo kale baaqii Yeremyaah ee ahaa in la soo noqdo. Iyagu waa geedo ka tirsan aadannimada, oo la mideeyey Ilaahnimada (farcanka quduuska ah). Waa la cuni doonaa, waayo iyagu ma aha oo keliya rususha, laakiinse sidoo kale waa calanka kibisyada hirarka Bentakostiga; iyagu waa farriinta ay Quruumuhu cuni doonaan.

Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu leeyahay, Haddaad soo noqoto, markaasaan dib kuu soo celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa; oo haddaad waxa qaaliga ah ka soocdo waxa liita, waxaad ahaan doontaa sida afkayga; iyagu ha kuugu soo noqdeen, laakiinse adigu iyaga ha ugu noqon. Yeremyaah 15:19.

Yeremyaah wuxuu metelaa kuwii cunay farriintii ku jirtay gacanta malaa'igta, taas oo ahayd alfa iyo imtixaankii aasaasiga ahaa ee ay mataleen Agoosto 11, 1840, 1888, iyo 9/11, waayo wuxuu leeyahay, Erayadii waan helay oo waan cunay.

Erayadaadii waa la helay, anna waan cunay; oo eraygaagii wuxuu ii noqday farxad iyo rayrayn qalbigayga; waayo, magacaaga ayaa laygu yeedhaa, Rabbiyow Ilaaha ciidammada. Yeremyaah 15:16.

Yeremyaah waxaa loogu yeedhay magaca Ilaah markii uu cunay kitaabkii yaraa ee gacanta malaa'igta ku jiray, fariintaasina waxay dhalisay farxad iyo reyreynta, taas oo ka soo horjeedda ceeb. Marka magaca Ilaah la siiyo Yeremyaah, wuxuu metelayaa boqol iyo afar iyo afartanka kun ee ah reer Filadelfiya.

Kii guulaysta ayaan ka dhigi doonaa tiir macbudka Ilaahayga ku yaal, oo mar dambe dibadda ugama bixi doono; oo waxaan isaga ku qori doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada Ilaahayga, taas oo ah Yerusaleemta cusub, taas oo samada kaga soo degaysa Ilaahayga xaggiisa; oo waxaan isaga ku qori doonaa magacayga cusub. Muujintii 3:12.

Yeremyaah wuxuu cunay farriintii 9/11, wuxuuna la kulmay niyad-jabkii Luulyo 18, 2020.

Kumaanan fadhiisan shirka kuwa wax quudhsada, mana aanan rayrayn; keliday baan fadhiistay gacantaada aawadeed, waayo waxaad iga buuxisay caro. Bal maxaa xanuunkaygu u yahay mid joogto ah, oo dhaawacayguna u yahay mid aan bogsan karin, kan diida in la bogsiiyo? Miyaad adigu ii ahaan doontaa gebi ahaanba sida beenaale, iyo sida biyo dhaca? Yeremyaah 15:17, 18.

“Shirkii kuwa wax quudhsada” ee Yeremyaah waa “sunagogga Shaydaanka” ee Filadelfiya iyo Simurna, kuwaas oo yidhaahda, Annagu Yuhuud baannu nahay, hase yeeshee ma aha. Yeremyaah kuma uu farxin, waayo farriintii uu ku dhawaaqay waxay ahayd farriin been ah, oo aan dhalin wax aan ceeb ahayn, ee aan farxad ahayn. “Nabarkii weligiis jiray ee diiday in la bogsiiyo” ee Yeremyaah wuxuu ahaa saddexdii maalmood iyo badhkii ay shirkii kuwa wax quudhsada ku reyreeyeen intii Yeremyaah, Muuse, iyo Eliyaah mayd ahaan ugu yaalleen waddadii dhex martay dooxada lafihii engegnaa ee dhintay. Bartamaha muddadaas shakiga iyo hubanti-la'aanta, Rabbigu wuxuu Yeremyaah weyddiistay inuu soo noqdo.

Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad soo noqoto, waan ku soo celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa; oo haddaad kan qaaliga ah ka soocdo kan liita, waxaad ahaan doontaa sida afkayga oo kale. Iyagu ha kuugu soo noqdeen, adiguse ha ugu noqon iyaga. Oo dadkan waxaan kaaga dhigi doonaa derbi naxaas ah oo deyr leh; way kula diriri doonaan, laakiinse kuguma adkaan doonaan, waayo, anigu waan kula jiraa inaan ku badbaadiyo oo aan ku samatabbixiyo, ayaa Rabbigu leeyahay. Oo waxaan kaa samatabbixin doonaa gacanta kuwa sharka leh, oo waxaan kaa furan doonaa gacanta kuwa daran. Yeremyaah 15:19–21.

Haddii Yeremyaah soo noqdo, Ilaah wuxuu isaga ka dhigi doonaa ciidan, kaas oo lagu matalay gidaar naxaas ah oo ay labadaba “kuwa sharka leh” iyo “kuwa cabsida leh” la dagaallami doonaan, hase yeeshee aan ka adkaan doonin. Kanu waa ciidanka fardaha cadcad leh iyo fardooley ku labisan dhar cad oo linen ah. Ciidankaas, ama gidaarkaas naxaasta ah, waa la kiciyaa marka Yeremyaah soo noqdo; haddii, oo marka, uu kala sooco wixii qaali ah iyo wixii liita. Ezekiel cutubka soddon iyo toddobaad, ciidanka ay Sister White ku sheegtay inuu yahay dadka hadhay ee Ilaah ayaa istaaga marka ay soo noqdeen. Kuwa hadhay way soo noqdaan, dabadeedna waxay u istaagaan sidii ciidan xoog weyn leh, marka ay kala soocaan wixii qaali ah iyo wixii liita, markaasay noqdaan afkii Ilaah. Waa inay si qumman u kala qaybiyaan ereyga runta ah, iyagoo kala soocaya buunshaha iyo sarreenka, waayo waxay adeegsanayaan isla xeerarkii uu aabbahood qaatay, kaas oo ahaa nin wax shiida oo ku takhasusay diyaarinta kibista ugu wanaagsan. Haddii ay

kala soocaan wixii qaali ah iyo wixii liita; runta iyo qaladka, waxay noqon doonaan waardiyaha Ilaah marka Ilaah kala sooco kuwa sharka leh iyo kuwa xigmadda leh.

Yeremyaah wuxuu ka jawaabay baaqii soo noqoshada sannadkii 2023, dabadeedna sannadkii 2024 wuu niyad jabay markii koox weyn ay ku kala go'day imtixaankii aasaaska ahaa ee Rooma dejinaysay aragtida. Yeremyaah si sax ah ayuu uga soocay kan qaaliga ah kan xun, runta iyo qaladka, wuuna sii watay ilaa imtixaankii gudaha ee omega markii daaqadaha samadu furmeen. Marka samooyinku furmaan, kiniisadda guulaysatay way isdiyaarisay. Waxay ka gudubtay imtixaankii dibadda ee aasaaska ahaa, ee alfa, dabadeedna waxay ka gudubtay imtixaankii gudaha ee omega ee daaqadaha samada. Ama way gudubtaa oo waxay ka mid noqotaa ciidanka Ilaah, ama dabayshu waxay kaga afuufaysaa daaqadaha. Waxaa lagu tuuraa beer weyn, sidii Shebna loogu sameeyey Ishacyaah laba iyo labaatan, ama waxaa lagu tuuraa sanduuqa. Ama waxaa lagu tuuraa sanduuqa, ama waxaa laga tuuraa macbudka sidii Nexemyaah u tuuray Toobiyaah ama Masiixu u tuuray kuwa lacagta sarrifanayay. Marka ninka burushka wasakhda ahi uu jawharadaha ku tuuro sanduuqa, sanduuqu ama waa Erayga Ilaah ee qaab-dhismeed cusub oo run ah, ama sanduuqu waa macbudka Ilaah, labaduba kuwaas oo ah astaamo Masiixa, Masiixana lama kala qaybin karo.

Masiixu ma kala qaybsan yahay? Bawlos miyaa idiin iskutallaabta lagu qodbay? Mise magaca Bawlos baad ku baabtiisanteen? 1 Korintos 1:13.

Masiixu kama uu kala go'nayn Bawlos. Ilaahnimaduna kama ayan kala go'nayn dadnimadii Bawlos. Markii Bawlos oo ah bini'aadanka wax ku baabtiisay magaca Ilaahnimada, kala-qaybsanaan ma jirin, waayo, rasuulka bini'aadamka ahi wuxuu ku midoobay farriinta Rabbaaniga ah. Bawlos wuxuu ku dhegganaa Ilaahnimada si la hubo sida Efrayim ugu dhegganaa sanamyadiisii.

Kuwa ku jira riyadii Miller ee lagu dhex tuuray macbudka (sanduuqa), waa meeltobnaadyadii ku xusan Malakii saddex oo lagu amray in lagu soo geliyo bakhaarka, meesha cuntadu ku kaydsan tahay laguna qaybiyo. Bakhaarkaasu waa macbudka boqol iyo afartan iyo afarta kun, ama sida Butros u sheegay, "guri ruuxi ah iyo wadaadnimo quduus ah." Sanduuqu waa guriga ruuxiga ah, dahabkuna waa wadaadnimada. Sababtaas aawadeed riyadii Miller waxaa lagu qoray bogga "81," taas oo astaan u ah Wadaadka Sare ee Ilaahiga ah oo lala mideeyey siddeetan wadaaddo bini-aadmi ah.

Riyadii Miller ninkii burushka wasakhda watay wuxuu tusaale u yahay keenidda dahabka iyo jawharadaha, (kuwaas oo ah meeltobnaadyadii Ishacyaah iyo qurbaannadii Malaakii), marka uu jawharadaha ku tuuro macbudka, kaas oo ah bakhaarka, kaas oo ah sanduuqa. Inta badan laba su'aalood ayaa la xidhiidha malaa'igta labaad, imtixaanka omega-na waa malaa'igta labaad marka loo eego imtixaanka alfa iyo tijaabada saddexaad ee litmus-ka. Baaqgu waa in la soo noqdo, soo noqoshaduna waxaa lagu muujiyey in dhammaan meeltobnaadyada iyo qurbaannada la keeno bakhaarka, si cunto ugu jirto gurigiisa. Labada su'aalood ee halkan yaallaa waa: waa maxay "cuntadu?" iyo waa maxay "bakhaarku?"

Haddii dahabku yihiin wargeeyayaasha, ama haddii dahabku yihiin farriinta, ayaa go'aaminaya sida labadaas su'aalood looga jawaabayo. Haddii ay yihiin wargeeyayaasha, markaas iyagu waa

meeltobnaadka ka kooban macbudka, kaas oo had iyo jeer la taago tallaabada labaad. Haddii ay tahay farriinta, waa farriintii Qayladii Habeenbadhka oo loo soo dhammaystiray sidii dhagaxa madaxda u ah macbudka, iyo xoojinta farriinta malaa'igta labaad.

Oo yidhi, Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegi doonaa aabbiiis iyo hooyadiis, oo wuxuu ku dhegi doonaa naagtiisa; oo labadoodu waxay ahaan doonaan isku jidh? Sidaas daraaddeed mar dambe laba ma aha, laakiinse waa isku jidh. Haddaba wixii Ilaah isku xidhay, yaanu qofina kala furin. Matayos 19:5, 6.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Waxa dib laygu tilmaamay ku dhawaaqiddii imaatinkii ugu horreeyey ee Masiixa. Yooxanaa waxaa lagu soo diray ruuxii iyo xooggi Eliyaah si uu jidka ugu diyaariyo Ciise. Kuwii diiday maragga Yooxanaa wax faa’iido ah kama ay helin waxbariddii Ciise. Mucaaradnimadoodii ay ku diideen farriintii sii sheegaysay imaatinkiisa waxay dhigtay meel aanay si fudud uga aqbali karin caddaynta ugu xoogga badan ee ah inuu isagu ahaa Masiixa. Shayddaanku wuxuu sii hoggaamiyey kuwii diiday farriintii Yooxanaa inay weli sii fogaadaan, oo ay diidaan oo iskutallaabta ku qodaan Masiixa. Markay sidaas sameeyeen, waxay isdhigeen meel aanay ka heli karin barakadii maalinta Bentakostiga, taas oo bari lahayd jidka gala meesha quduuska ah ee samada. Jeexitaankii xijaabka macbudku wuxuu muujiyey in allabaryadii iyo qaynuunnadii Yuhuudda aan mar dambe la aqbali doonin. Allabarigii weynaa waa la bixiyey, waana la aqbalay, Ruuxa Quduuska ahna oo soo degay maalintii Bentakostiga wuxuu maskaxdii xertii ka qaaday meesha quduuska ah ee dhulka una qaaday tan samada, halkaas oo Ciise ku galay dhiiggiisa qudhiisa, si uu xertiisa ugu daadiyo faa’iidooyinka kafaaraggudkiisa. Laakiin Yuhuudda waxaa looga tegey gudcur buuxa. Waxay lumiyeen iftiin kasta oo ay ka heli kari lahaayeen qorshaha badbaadada, welina waxay ku kalsoonaayeen allabaryadoodii iyo qurbaannadoodii aan waxtarka lahayn. Meesha quduuska ah ee samadu waxay beddeshay tii dhulka, hase ahaatee waxba kama ay ogayn isbeddelkaas. Sidaas daraaddeed kama ay faa’iidaysan karin dhexdhexaadinta Masiixa ee meesha quduuska ah.

“Dad badan ayaa si argagax leh u eega habkii Yuhuuddu u mareen diididda iyo iskutallaabta ku qodiddii Masiixa; oo markay akhriyaan taariikhda xadgudubkiisii ceebta badnaa, waxay moodaan inay jecel yihiin, oo aanay isaga u dafireen sidii Butros sameeyey, ama u iskutallaabta ku qodbeen sidii Yuhuuddu sameeyeen. Laakiin Ilaaha akhriya quluubta dadka oo dhan ayaa imtixaan geliyey jacaylkaas ay qirteen inay u hayeen Ciise. Samada oo dhan ayaa si danayn qoto dheer leh u daawanaysay sida loo soo dhoweeyey farriintii malaa’igta kowaad. Hase ahaatee, kuwo badan oo qirtay inay Ciise jecel yihiin, oo ilmada daadiyey markay akhriyeen qisada iskutallaabta, waxay ku jeesjeeseen warka wanaagsan ee imaatinkiisa. Halkii ay farriinta ku soo dhoweyn lahaayeen farxad, waxay ku dhawaaqeen inay tahay khiyaali. Waxay naceen kuwa jeclaa muuqashadiisa, oo waxay ka xireen kaniisadaha. Kuwii diiday farriintii kowaad kama ay faa’iidaysan karin tii labaad; mana ayan ka faa’iidaysan qayladii habeenbadhkii, taas oo ahayd inay u diyaariso inay rumaysad kula galaan Ciise meesha ugu quduusan ee macbudka samada. Oo diididdii labadaas farriimood ee hore aawadeed, waxay sidaas u madoobeeyeen garashadooda oo aanay iftiin ka arki karin farriinta malaa’igta saddexaad, taas oo muujinaysa jidka loo galo meesha ugu quduusan. Waxaan arkay in sida

Yuhuuddu u iskutallaabta ku qodeen Ciise, ay sidaas oo kale kaniisadaha magac-u-yaalka ahi u iskutallaabta ku qodeen farriimahan; sidaas daraaddeedna aqoon uma laha jidka loo maro meesha ugu quduusan, mana ay ka faa'iidaystaan ​​karaan shafeecada Ciise ee halkaas ka socota. Sida Yuhuuddii bixin jirtay allabaryadooda aan waxba tarayn, ayay iyaguna u bixiyaan baryadooda aan waxba tarayn qolka uu Ciise ka baxay; Shaydaankuna, isagoo ku faraxsan khiyaanada, wuxuu qaataa dabeecad diineed, oo wuxuu maanka Masiixiyiintan qirashada leh u hoggaamiyaa xaggiisa, isagoo ku shaqaynaya xooggiisa, calaamadihiisa, iyo yaababkiisa beenta ah, si uu ugu adkeeyo dabinkiisa." *Early Writings*, 259–261.